

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Martyna Daniłowicz

Protokolant: Paulina Machowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2016 r. we W.

sprawy z powództwa E. S., P. S.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w S.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, ryczałt z tytułu noclegów

I. zasądza od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz powódki E. S. kwotę 4283,33 zł brutto (cztery tysiące dwieście osiemdziesiąt trzy złote trzydzieści trzy grosze) tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od lutego 2013 r. do listopada 2013 r. wraz z ustawowym odsetkami:

- od kwoty 1217,34 zł od dnia 11 maja 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2326,87 zł od dnia 11 września 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 739,02 zł od dnia 11 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty

II. zasądza od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz powoda E. S. kwotę 6931,33 zł (sześć tysięcy dziewięćset trzydzieści jeden złotych trzydzieści trzy grosze) tytułem ryczałtu za noclegi za okres od lutego 2013 r. do listopada 2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 720, 60 zł od dnia 11 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 362,50 zł od dnia 11 maja 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 997,47 zł od dnia 11 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 378,81 zł od dnia 11 lipca 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1253,72 zł od dnia 10 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 882,93 zł od dnia 11 września 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 863,12 zł od dnia 11 października 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 822,79 zł od dnia 11 listopada 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 701,36 zł od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty,

III. zasądza od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz powoda P. S. kwotę 4190, 13 zł brutto (cztery tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych trzynaście groszy) tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od lutego 2013 r. do listopada 2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 1259,74 zł od dnia 11 maja 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2209,58 zł od dnia 11 września 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 720,82 zł od dnia 11 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty,

IV. zasądza od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz powoda P. S. kwotę 6931,33 zł (sześć tysięcy dziewięćset trzydzieści jeden złotych trzydzieści trzy grosze) tytułem ryczałtu za noclegi za okres od lutego 2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 720,60 zł od dnia 11 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 362,50 zł od dnia 11 maja 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 997,47 zł od dnia 11 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 378,81 zł od dnia 11 lipca 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1253,72 zł od dnia 10 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 882,93 zł od dnia 11 września 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 863,12 zł od dnia 11 października 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 822,79 zł od dnia 11 listopada 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 701, 36 zł od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty,

V. oddała powództwo E. S. oraz P. S. w pozostałym zakresie,

VI. zasądza od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz Skarbu Państwa (Kasa tut. Sądu) kwotę 1120 zł (jeden tysiąc sto dwadzieścia złotych) tytułem opłaty sądowej od pozwów w części od oddalonych powództw oraz kwotę 1007 zł tytułem zwrotu części wydatków poniesionych na opinię biegłego,

VII. koszty pomiędzy stronami znosi wzajemnie,

VIII. wyrokowi w pkt I- szym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1733,33 zł

IX. wyrokowi w pkt III- cim nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1800 zł

UZASADNIENIE

Powodowie E. S. i P. S. w pozwie wniesionym w dniu 28 października 2014 r., skierowanym przeciwko stronie pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. wnieśli odpowiednio o:

1. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki **E. S.** kwoty **29.432, 10 zł** wraz z ustawowymi odsetkami licznymi od kwot:
 - a. 497, 85 zł od dnia 9 marca 2013 r. do dnia zapłaty;
 - b. 944,90 zł od dnia 11 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty;

- c. 600,90 zł od dnia 11 maja 2013 r. do dnia zapłaty;
- d. 1.837,58 zł od dnia 11 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty;
- e. 664,26 zł od dnia 11 lipca 2013 r. do dnia zapłaty;
- f. 1.310,36 zł od dnia 10 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- g. 728,56 zł od dnia 11 września 2013 r. do dnia zapłaty;
- h. 668,79 zł od dnia 11 października 2013 r. do dnia zapłaty;
- i. 528,67 zł od dnia 9 listopada 2013 r. do dnia zapłaty;
- j. 713,94 zł od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- k. 1.545,60 zł od dnia 4 marca 2013 r. do dnia zapłaty;
- l. 4.429,00 zł od dnia 27 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- m. 6.782,23 zł od dnia 23 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty;
- n. 5.962,48 zł od dnia 18 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- o. 2.216,98 od dnia 2 października 2013 r. do dnia zapłaty

a ponadto, kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego w kwocie 1.800,00 zł,

2. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda **P. S. kwoty 29.432,10 zł** wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

- a. 497,85 zł od dnia 9 marca 2013 r. do dnia zapłaty;
- b. 944,90 zł od dnia 11 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- c. 600,90 zł od dnia 11 maja 2013 r. do dnia zapłaty;
- d. 1.837,58 zł od dnia 11 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty;
- e. 664,26 zł od dnia 11 lipca 2013 r. do dnia zapłaty;
- f. 1.310,36 zł od dnia 10 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- g. 728,56 zł od dnia 1 września 2013 r. do dnia zapłaty;
- h. 668,79 zł od dnia 1 października 2013 r. do dnia zapłaty;
- i. 528,67 zł od dnia 9 listopada 2013 r. do dnia zapłaty;
- j. 713,94 zł od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- k. 1.545,60 zł od dnia 4 marca 2013 r. do dnia zapłaty;
- l. 4.429,00 zł od dnia 27 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- m. 6.782,23 zł od dnia 23 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty;

n. 5.962,48 zł od dnia 18 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;

o. 2.216,98 zł od dnia 2 października 2013 r. do dnia zapłaty.

a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego w kwocie 1.800,00 zł.

W uzasadnieniu powód P. S. wskazał, że od dnia 2 września 2009 r. pracował u strony pozwanej na stanowisku kierowcy pojazdów ciężarowych. Z kolei powódka E. S. nawiązała ze stroną pozwaną stosunek pracy w dniu 17 września 2011 r. Wyżej wskazane umowy zostały rozwiązane z dniem 30 listopada 2013 r. na mocy oświadczenia pracodawcy – z zachowaniem okresu wypowiedzenia. Nadto, powodowie wskazali, że w dniu 1 sierpnia 2013 r. zawarli z pozwanym aneksy do powyższych umów, w wyniku których zmianie uległ § 3 umowy. Podali, że tym samym ustalili, że pracownikowi w przypadku świadczenia pracy poza miejscem wykonywania pracy, w ramach polecenia wyjazdu służbowego, przysługuje zwrot kosztów pobytu za granicą, w tym diety na pokrycie kosztów wyżywienia i innych drobnych wydatków w wysokości 15 euro oraz ryczałt za nocleg w kwocie 25 euro bez względu na kraj delegowania. W szczególnych przypadkach kwota ryczałtu za nocleg mogła zostać zwiększona do 30 euro.

Powodowie wskazali, że podróżowali w podwójnej obsadzie – tym samym samochodem, w tych samych datach oraz do jednakowych miejsca - Niemiec, Austrii, W. oraz Szwajcarii. W tych samych datach przebywali również na urloпах. Powódka E. S. podkreśliła, że aktualnie nie dysponuje kartą kierowcy, ponieważ zdała ją do Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych.

Kolejno podnieśli, że w okresie od lutego do listopada 2013 r. wykonywali pracę w godzinach nadliczbowych, za które nie otrzymali należnego im wynagrodzenia, w kwocie po **8.495, 81 zł**.

Powodowie zarzucili, że pracodawca nie zapewnił im bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz w rozumieniu § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Wskazali, że na polecenie pozwanego pracodawcy nocowali w kabinie samochodów ciężarowych, którymi podróżowali. W związku z tym, podczas noclegów dysponowali zaledwie 5 m² przestrzeni życiowej. Zdaniem powodów, z pewnością nie można uznać noclegu w kabinie, za spełniający standard nocnego odpoczynku, zapewniający regenerację sił fizycznych i psychicznych adekwatnych do wykonywania zawodu kierowcy. Co więcej, nie tylko nie sposób bowiem wyspać się na łóżku zamontowanym w kabinie, ale także komfortowo i bez żadnego skrzępowania poruszać się po jej wnętrzu tak jak po pokoju w motelu czy hotelu. Wyjaśnili, że w związku z tym, żądają kwoty po **20.936, 39 zł** tytułem ryczałtów za noclegi, która została obliczona na podstawie kwot określonych we wskazanych powyżej rozporządzeniach Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zdaniem strony pozwanej powództwo jest niezasadne. Przyznając fakt zatrudnienia powodów, strona pozwana wskazała, że na ich wynagrodzenie składało się wynagrodzenie minimalne jako podstawa naliczenia, oraz między innymi ryczałtowo naliczone wynagrodzenie z tytułu nadgodzin płatnych w 100%. Podniosła, że w pozwie wyraźnie wskazano, że każdy z powodów otrzymywał tytułem diet kwotę 40 euro za każdy dzień pobytu poza granicami Polski. Ryczałt obejmował 25 euro za noclegi i 15 euro za wyżywienie. Strona pozwana oświadczyła, że powodowie otrzymali pełną kwotę ekwiwalentu wyliczoną w podany wyżej sposób. Regulamin wynagradzania stanowi jednoznacznie, iż pracownik otrzymuje ryczałtowo kwotę 40 euro za każdy dzień pobytu za granicą, w tym 25 euro za nocleg i 15 euro za wyżywienie. Wartości te są w pełni prawidłowe.

Argumentując dalej, wyjaśniła, że w spółce obowiązuje Regulamin Wynagradzania, który określa m.in. sposób kalkulacji wynagrodzenia, grupy zaszerogowania oraz kwoty płatne ryczałtowo w ramach zapłaty należnych pracownikowi dodatków. Podała, że dzięki temu pracownik ma wiedzę, jaką otrzymuje płacę zasadniczą a także w jakiej wysokości są naliczane i wypłacane należności pracowników z tytułu podróży służbowych.

Strona pozwana wyjaśniła, że wskazany sposób kalkulacji wynagrodzenia i należnych dodatków znajduje pełne uzasadnienie. Zatrudnieni kierowcy wykonują standardowe kursy na standardowych trasach i pracodawca dysponując wiedzą o historycznych wielkościach czasu pracy, o ilości miesięczne przebytych kilometrów a także stosując obowiązujące przepisy o dyżurach i czasie odpoczynku w sposób precyzyjny był w stanie określić ryczałt należny pracownikom z tego tytułu. Wskazała, że taki sposób kalkulacji wynagrodzenia oraz dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych oraz w godzinach nocnych zgodny jest z postanowieniami art. 151⁸ § 2 k.p. oraz 151¹ § 4 k.p.

Kolejno podała, że w zakładzie pracy obowiązuje 4 – miesięczny okres rozliczeniowy, który w sposób istotny wpływa na ujednoczenie zarobków jak i wartości kwotowej diet. Zatrudnieni kierowcy świadczą pracę kierując pojazdami m.in. w ramach przewozu tzw. (...) tj. towarów niebezpiecznych i łatwo psujących się, co związane jest nierozdzielnie z koniecznością zachowania ciągłości i terminowości transportu. Odnosząc się do twierdzenia powodów, że nigdy nie otrzymali wynagrodzenia w tym zakresie, strona pozwana wskazała, że wynagrodzenie było wypłacane powodom w formie zryczałtowanego wynagrodzenia. Poza tym, mieli możliwość zapoznania się z Regulaminem Wynagradzania a zatem mieli pełną świadomość, że otrzymują wynagrodzenie powiększone o konkretnie wyliczone dodatki.

Strona pozwana podniosła, że przez cały okres zatrudnienia, w należyty sposób rekompensowała powodom zwiększone koszty utrzymania w czasie wykonywania zadań poza miejscem zamieszkania. W tym samym zakresie pracodawca stosował analogiczne rozporządzenia o podróżach służbowych i wypłacał należne wynagrodzenie w formie ryczałtów.

Niezależnie od powyższego strona pozwana wskazała, że w celu ustalenia należnego powodom wynagrodzenia z tytułu przepracowanych nadgodzin dokonała przeliczenia ich czasu pracy, które ujawniły niedopłatę w kwocie 86,06 zł po stronie powódki oraz kwotę 464, 81 zł po stronie powoda.

Ponadto, podała, że nie jest w stanie zgodzić się z treścią pozwu, w zakresie twierdzeń, że pozwany pracodawca nie zapewnił swoim pracownikom odpowiedniego i bezpłatnego noclegu. Wyjaśniła, że standardy wykorzystywanej floty ciągników samochodowych pozwalają na stwierdzenie, że w całości kierowcom zostały zapewnione odpowiednie warunki do odpoczynku w kabinie samochodu w rozumieniu art. 8 ust. 8 Rozporządzenia (WE) nr 561/2006 r. Strona pozwana wskazała, że umożliwia kierowcom samodzielny wybór miejsca na parking i zapewnia odpowiednie warunki do wypoczynku przez kilka dni na bazie i w bazach załadunkowych. Takie działania umożliwiają kierowcy odpowiedni odpoczynek nocny a zatem „bezpłatny nocleg”. Podała dalej, że powodowie zostali poinformowani o zasadach odbywania podróży służbowej przed podpisaniem umowy o pracę, zapoznano ich z warunkami w jakich będą odbierali okresy odpoczynku poza bazą. Poza tym, powodom zostały przedstawione warunki noclegowe w kabinie pojazdu, które spełniały ich oczekiwania w stosunku do prawidłowego noclegu w podróży służbowej.

Niezależnie od powyższego, strona pozwana wskazała, że dokonuje swoistej rekompensaty niedogodności noclegów w kabinie pojazdu, wypłacając zryczałtowane diety za nocleg. Pomimo tego, zdaniem strony pozwanej odpoczynek kierowcy w kabinie samochodów zapewnia regenerację sił fizycznych i psychicznych, ponieważ kabiny wyposażone są w dwa homologowane miejsca do spania i odpoczynku, zestaw oświetlenia, zasłony w oknach oraz niezależne ogrzewanie pozwalające utrzymywać odpowiednią temperaturę w kabinie bez potrzeby uruchamiania silnika.

Reasumując strona pozwana zaprzeczyła, aby była zobowiązana do wypłaty jakichkolwiek środków związanych ze zwrotem kosztów noclegu powodom, albowiem w sposób prawidłowy, kompleksowy i komfortowy zapewniła im warunki odpowiedniego bezpłatnego noclegu.

W toku postępowania stanowiska stron nie uległy dalszej zmianie, przy czym pismem procesowym z dnia 16 maja 2014 r. powód doprecyzował roszczenie dotyczące wynagrodzenia za pracę wykonaną w porze nocnej oraz dyżury, łącznie wartość roszczenia nie uległa zmianie i wyniosła 5.585, 57 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Strona pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzi działalność związaną z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników, udostępnianiem zasobów ludzkich, doradztwem w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania oraz pozostałą działalność usługową.

Strona pozwana zatrudnia ponad 200 kierowców oraz zajmuje się pośrednictwem pracy dla nich.

(dowód: odpis KRS strony pozwanej k. 104 – 109)

Powód **P. S.** został zatrudniony u strony pozwanej na podstawie umowy o pracę na czas określony od 2 września 2011 r. do 1 września 2014 r., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy pojazdów ciężarowych, za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości odpowiadającej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę, tj. 1600 zł brutto.

W § 3 umowy strony zgodnie ustaliły, że w przypadku świadczenia przez powoda pracy poza miejscem wykonywania pracy, przysługuje dieta w kwocie 40 euro – wypłacana dobowo.

Powódka **E. S.** została zatrudniona u strony pozwanej od 17 września 2011 r. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony do 16 września 2014 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy pojazdów ciężarowych, za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości odpowiadającej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę tj. 1600 zł brutto.

W § 3 umowy strony przyjęły, że w przypadku świadczenia przez powódkę pracy poza miejscem wykonywania pracy, przysługuje dieta w kwocie 40 euro – wypłacana dobowo.

W drodze aneksu do wskazanych umów o pracę, wynagrodzenie powoda P. S. od 1 września 2013 r. wynosiło 1800,00 zł i obejmowało wynagrodzenie zasadnicze, ryczałtowane wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w porze nocnej oraz za okresy dyżurów w wysokości ustalonej w kalkulacji ryczałtów stanowiącej integralną część Regulaminu Wynagradzania.

Wskazany aneksem zmieniony został również § 3 umów o pracę, w którym od 1 września 2013 r. wprowadzono podział należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowej na diety w wysokości 15 euro za dobę oraz ryczałt za nocleg w kwocie 25 euro, bez względu na kraj delegowania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pracodawca mógł przyznać wyższe kwoty zwrotu kosztów pobytu za granicą, odpowiednio maksymalnie 15 euro tytułem diety oraz 30 euro tytułem ryczałtu za nocleg.

Diety oraz niezbędne wydatki na podróże służbowe nie stanowiły wynagrodzenia za pracę.

W drodze aneksu do wskazanej umów o pracę, wynagrodzenie powódki E. S. od 1 sierpnia 2013 r. wynosiło 1600,00 zł i obejmowało wynagrodzenie zasadnicze, ryczałtowane wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w porze nocnej oraz za okresy dyżurów w wysokości ustalonej w kalkulacji ryczałtów stanowiącej integralną część Regulaminu Wynagradzania.

Wskazany aneksem zmieniony został również § 3 umów o pracę, w którym od 1 września 2013 r. wprowadzono podział należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowej na diety w wysokości 15 euro za dobę oraz ryczałt za nocleg w kwocie 25 euro, bez względu na kraj delegowania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pracodawca mógł przyznać wyższe kwoty zwrotu kosztów pobytu za granicą, odpowiednio maksymalnie 15 euro tytułem diety oraz 30 euro tytułem ryczałtu za nocleg.

Diety oraz niezbędne wydatki na podróże służbowe nie stanowiły wynagrodzenia za pracę.

(dowód: umowa o pracę na czas określony z 2 września 2011 r., aneks do umowy o pracę z 1 sierpnia 2013 r., w aktach osobowych powoda P. S.; umowa o pracę na czas określony z 17 września 2011 r., aneks do umowy o pracę z 1 sierpnia 2013 r., w aktach osobowych powódki E. S., zeznania świadka A. P. k. 191, zeznania świadka M. H. k. 192, przesłuchanie powoda k. 237)

Na zajmowanych stanowiskach powodów obowiązywał równoważny system czasu pracy, w 4 – miesięcznym okresie rozliczeniowym i obejmował czynności podstawowe, w szczególności: prowadzenie pojazdu, załadowywanie i rozładowywanie oraz nadzór nad załadunkiem i wyładunkiem, nadzór oraz pomoc osobom wsiadającym oraz wysiadającym, czynności spedycyjne, obsługę codzienną pojazdów i przyczep, inne prace podejmowane w celu wykonania zadania służbowego lub zapewnienia bezpieczeństwa osób, pojazdu i rzeczy, niezbędne formalności administracyjne a także utrzymywanie pojazdu w czystości.

Strona pozwana z dniem 4 lipca 2012 r. ustaliła nowy Regulamin Pracy, który wchodził w życie po upływie dwóch tygodni od podania go do wiadomości pracowników poprzez wywieszenie go na tablicy ogłoszeń.

Regulamin z dnia 4 lipca 2012 r. uchylał w całości Regulamin Pracy z dnia 1 sierpnia 2010 r.

Zgodnie z treścią § 19 ust. 4, czas pracy kierowcy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnym pięciodniowym tygodniu pracy, w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy, z zastrzeżeniem sytuacji, gdy w stosunku do kierowców Pracodawca wprowadził system równoważnego czasu pracy.

Stosownie do treści § 28, ustala się 4 – miesięczny okres rozliczeniowy.

W myśl § 29 Regulaminu Pracy, pora nocna obejmuje czas 4 godzin pomiędzy 24.00 a 4.00.

Zgodnie z § 40, pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku kierowcy pojazdów ciężarowych przysługiwały należności z tytułu świadczenia pracy poza granicami kraju opisane w Regulaminie Wynagradzania.

(dowód: Regulamin Pracy k. 155 – 161;

przesłuchanie w charakterze strony pozwanej D. C. k. 238)

Z uwagi na sezonowość produktów oraz specyfikę zamówień strona pozwana przyjęła 4 – miesięczny okres rozliczeniowy.

(dowód: przesłuchanie w charakterze strony pozwanej D. C. k. 238)

Szczegółowe zasady wynagradzania pracowników strony zostały określone w Regulaminie Wynagradzania z dnia 14 lipca 2010 r. Szczegółowe zasady dotyczące wypłaty diety i ryczałtów za noclegi zostały określone w § 4 Regulaminu, zgodnie z którymi wynagrodzenie obejmuje ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych, w godzinach nocnych i dyżury; za pracę w godzinach nadliczbowych jest wypłacany ryczałt obejmujący rozliczenie za 10 godzin w miesiącu; za pracę w godzinach nocnych jest wypłacany ryczałt obejmujący rozliczenie za 10 godzin w miesiącu; za dyżury jest wypłacany ryczałt obejmujący rozliczenie za 15 godzin w miesiącu.

W myśl § 8 ust. 1, wypłata wynagrodzenia za pracę następuje 10 – tego dnia następnego miesiąca kalendarzowego. Jeżeli dzień wypłaty jest dniem wolnym od pracy, wynagrodzenie za pracę wypłaca się w dniu poprzednim (ust.2).

Należności pracowników z tytułu podróży służbowych uregulowane są w umowie o pracę. Pracownik otrzymuje ryczałtowo stawkę diety w wysokości 40 euro za każdy dzień pobytu poza granicami Polski. Ryczałt obejmuje 25 euro za nocleg i 15 euro za wyżywienia (§9).

W dniu 31 sierpnia 2011 r. powodowie złożyli oświadczenia, że zapoznali się z treścią Regulaminu Pracy i Regulaminu Wynagradzania obowiązującego u strony pozwanej i że przepisy powyższe akceptują i zobowiązują się do ich stosowania i przestrzegania.

(dowód: oświadczenie z dnia 31 sierpnia 2011 r., w aktach osobowych powodów; Regulamin Wynagradzania k. 162 – 163;

zeznania świadka A. P. k. 191)

Sprawami kadrowo - płacowymi oraz księgowością u strony pozwanej zajmuje się podmiot zewnętrzny, Spółka (...).

Pracownicy spółki rozliczają wynagrodzenie kierowców, na podstawie dostarczanych przez stronę pozwaną umów o pracę, grafików pracy pracowników sporządzonych w dniach z uwzględnieniem dni wolnych od pracy i zwolnień lekarskich. Następnie, księgowa wprowadza do systemu kadrowo – płacowego wartość wynagrodzenia przysługującego każdemu z kierowców, w oparciu o umowę o pracę a pracownik odpowiedzialny za grafiki „przerabia” harmonogram pracy tak aby można było go wprowadzić wraz z innymi danymi do systemu E..

Wynagrodzenie powodowie otrzymywali przelewem na wskazany rachunek bankowy, przy czym pensję zasadniczą pozwany pracodawca wypłacał na polski numer konta a ryczałty na konto europejskie.

Kosztami przelewów zagranicznych pozwany obciążał pracowników.

(dowód: zeznania świadka A. P. k. 19;

przesłuchanie powódki k. 238)

Powodowie wykonywali czynności kierowców ciągników siodłowych na drogach międzynarodowych, głównie na terenie Austrii, Szwajcarii Niemiec i W. zgodnie z zaplanowanym grafikiem. Powodowie jeździli zawsze w podwójnej obsadzie – tym samym samochodem ciężarowym, w systemie 3 tygodnie w trasie i 1 tydzień odpoczynku.

Powodowie przewozili produkty o zastosowaniu spożywczym tzw. „produkty terminowe”, ulegające szybkiemu zepsuciu, w przeważającej mierze owoce, warzywa i mięso.

Każdy transport powodowie rozpoczynali w Austrii w miejscowości K., gdzie mieściła główna baza strony pozwanej. Pracownicy mieli możliwość dojazdu do Austrii prywatnym samochodem osobowym bądź busem zorganizowanym przez stronę pozwaną. Po dotarciu do K., pracownicy meldowali się na bazę i zależności od dyspozycji mieli możliwość kilku godzinnego odpoczynku, przy czym zdarzało się, że od razu po zameldowaniu w Austrii pracownicy ruszali w trasę.

(dowód: zeznania świadka A. P. k. 191;

przesłuchanie powoda k. 237;

przesłuchanie powódki k. 238)

Rozliczeniem czasu pracy na podstawie zapisów tachografów z Regulaminem pracy kierowców, rozliczeniem dodatków nadliczbowych, podróży nocnych oraz pełnienia dyżurów przez kierowców a także weryfikacji podróży służbowy, w szczególności zasady odpoczynków biorąc pod uwagę wyposażenie konkretnych pojazdów zajmuje się firma zewnętrzna prowadzona przez M. H..

W czasie zatrudnienia powodowie pracowali ponad obowiązującą ich dobową i tygodniową normę czasu pracy.

W okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. powódka **E. S.** przepracowała **21,28 godzin** nadliczbowych:

- w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 kwietnia 2013 r. – 4,68 h,
- w okresie od 1 maja 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. – 14,77 h,
- w okresie od 1 września 2013 r. do 30 listopada 2013 r. – 1,83 h.

Łącznie wartość wynagrodzenia za nierozliczone w czasie wolnym godziny nadliczbowe wraz z dodatkiem płatnym 100 % za ww. okres wyniosła 407,54 zł brutto.

Wyplacony powódce ryczałt z tytułu pracy w godz. nadliczbowych nie pokrywał w całości należnego tego tytułu wynagrodzenia. Różnica między wyplaconym ryczałtem, a należnym świadczeniem wynosi **371,92 zł brutto**.

Oprócz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych powódce przysługiwało także wynagrodzenie za nierozliczone z czasem wolnym dyżury.

Łączna ilość godzin nierozliczonego dyżuru powódki w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. wyniosła **817 godzin i 33 minut**, odpowiednio:

- w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 kwietnia 2013 r. - 224,3 h,
- w okresie od 1 maja 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. - 408,73 h,
- w okresie od 1 września 2013 r. do 30 listopada 2013 r. – 184,57 h.

Wynagrodzenie za nierozliczone dyżury powódki w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. wyniosło 3.909,27 zł. Wyplacona powódce z tego tytułu kwota nie pokrywała w całości należnego z tego tytułu wynagrodzenia. Różnica między wyplaconym ryczałtem, a należnym świadczeniem wynosi **3.756,72 zł brutto**.

Ponadto, w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. powódka przepracowała łącznie w porze nocnej 100,35 godzin:

- w lutym 2013 r. – 2,55,
- w marcu 2013 r. – 10,82,
- w kwietniu 2013 r. – 8,90,
- w maju 2013 r. – 25,98,
- w czerwcu 2013 r. – 2,35,
- w lipcu 2013 r. – 11,98,
- w sierpniu 2013 r. – 11,42,
- we wrześniu 2013 r. – 7,63,
- w październiku 2013 r. - 1,60,
- w listopadzie 2013 r. – 17,12.

Do ewentualnej wypłaty wynagrodzenia za pracę w porze nocnej pozostaje kwota **154,59 zł brutto**.

Łącznie różnica pomiędzy wyplaconym a należnym z tytułu ryczałtów wynagrodzeniem za pracę powódki za okres od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. wynosi 4.283,33 zł.

Powód **P. S.** w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. przepracował **13,72 godziny nadliczbowe:**

- w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 kwietnia 2013 r. – 0,75 h,
- w okresie od 1 maja 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. – 9,28 h,
- w okresie od 1 września 2011 r. do 30 listopada 2013 r. – 3,68 h.

Zryczałtowane wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych było wypłacane przez stronę pozwaną w okresie od 1 września 2013 r. do 30 listopada 2013 r. w kwocie po 135, 59 zł brutto miesięcznie i w okresie rozliczeniowym ww. okresie było wyższe niż wynikające z rzeczywistego rozliczenia czasu przy zastosowaniu czteromiesięcznego okresu rozliczeniowego. W okresie od 1 lutego 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. zryczałtowane wynagrodzenie w godzinach nadliczbowych nie było wypłacane, bowiem nie mieściło się w wartości wynagrodzenia minimalnego, w związku z czym powodowi przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokości **191, 34 zł brutto.**

Oprócz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych powodowi przysługiwało także wynagrodzenie za nierozliczone z czasem wolnym dyżury.

Łączna ilość nierozliczonego dyżuru powoda w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. wyniosła 828, 28 odpowiednio:

- w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 kwietnia 2013 r. - 245, 83 h,
- w okresie od 1 maja 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. – 402, 62 h,
- w okresie od 1 września 2013 r. do 30 listopada 2013 r. – 179, 83 h.

Wynagrodzenie za nierozliczone dyżury powoda w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. wyniosło 3.936, 09 zł. brutto. Wypłacona powodowi z tego tytułu kwota nie pokrywała w całości należnego z tego tytułu wynagrodzenia. Różnica między wypłaconym ryczałtem, a należnym świadczeniem wynosi **3.810, 54 zł brutto.**

W okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. powód przepracował łącznie 119, 63 h w porze nocnej:

- w lutym 2013 r. – 8,82 h,
- w marcu 2013 r. – 8,88 h,
- w kwietniu 2013 r. – 11,10 h,
- w maju 2013 r. – 16,70 h,
- w czerwcu 2013 r. – 10,03 h,
- w lipcu 2013 r. – 18,97 h,
- w sierpniu 2013 r. – 15,27 h,
- we wrześniu 2013 r. – 7,67 h,
- w październiku 2013 r. – 9,93 h,
- w listopadzie 2013 r. – 12,27 h.

Niewypłacona kwota dodatku do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej wynosi **188, 25 zł brutto.**

(dowód: opinia i opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu finansów M. L. k. 244 – 295; k. 319 – 327; zeznania świadka M. H. k. 192)

Wykonując pracę kierowcy poza granicami kraju powodowie byli zmuszeni do noclegu w kabinie samochodu ciężarowego, którym podróżowali, albowiem pracodawca nie zapewniał im bezpłatnego noclegu w hotelach.

Jedynie w wyjątkowych sytuacjach, takich jak serwis pojazdu, pracownicy mieli możliwość odpoczynku w podstawionych przez stronę pozwaną kontenerach. W bazach noclegowych znajdują się łóżka piętrowe, sofy, kuchenki oraz sanitariaty, jednakże z uwagi na brak serwisu sprzątającego kabiny prysznicowe oraz toalety pracownicy zmuszeni byli sprzątać sami, korzystając z środków czystości zapewnionych przez pracodawcę.

Warunki panujące w kabinie samochodu ciężarowego nie spełniają standardów „bezpłatnego noclegu”. Kabina samochodu ciężarowego jest niewielkich rozmiarów, wprawdzie znajdują się w niej dwa łóżka piętrowe, klimatyzacja oraz niezależne ogrzewanie pozwalając utrzymywać odpowiednią temperaturę bez potrzeby uruchamiania silnika, jednakże ciasna powierzchnia nie zapewnia kierowcy odpowiedniego odpoczynku. Poza tym, w kabinie samochodu ciężarowego nie ma zapewnionej części sanitarnej, z której powodowie zwyczajowo korzystali na parkingach.

Powodowie przebywali w podróżach służbowych w następujących okresach:

- w lutym 2013 r. – 15 dni,
- w marcu 2013 r. – 23 dni,
- w kwietniu 2013 r. – 15 dni,
- w maju 2013 r. – 31 dni,
- w czerwcu 2013 r. – 15 dni,
- w lipcu 2013 r. – 31 dni,
- w sierpniu 2013 r. – 18 dni,
- we wrześniu 2013 r. – 16 dni,
- w październiku 2013 r. – 14 dni,
- w listopadzie 2013 r. – 14 dni.

W okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. powodowie przebywali w podróżach służbowych łącznie **192 dni**.

Z tego tytułu powodom przysługiwał ryczałt za noclegi o łącznej wartości **27.807,01 zł**. Strona pozwana wypłaciła powodom kwotę **20.875,68 zł**.

Strona pozwana wypłacała na rzecz każdego z powodów ryczałt za nocleg w kwocie 25 euro. Wypłacana z tego tytułu kwota nie pokrywała w całości należnych powodom ryczałtów. Różnica między wypłaconym ryczałtem, a należnym świadczeniem wynosi **6.931, 33 zł** na rzecz każdego z powodów.

(dowód: - opinia biegłego sądowego z zakresu finansów M. L. k. 244 – 295)

Pismem z dnia 15 listopada 2013 r. strona pozwana rozwiązała z powodem umowę o pracę, z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, który upłynął w dniu 30 listopada 2013 r.

Pismem o analogicznej treści, z datą 15 listopada 2013 r. strona pozwana rozwiązała stosunek pracy z powódką.

(dowód: oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę z 15 listopada 2013 r., w aktach osobowych powodów)

Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda z ostatnich 3 miesięcy zatrudnienia liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 1800,00 zł brutto.

Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki z ostatnich 3 miesięcy zatrudnienia liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 1733,33 zł brutto.

(dowód: zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 111 – 112)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w części podlegało uwzględnieniu.

W ramach wytoczonego powództwa powodowie E. S. i P. S. domagali się zasądzenia na rzecz każdego z nich kwoty 29.432,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości i od dat wskazanych jak w pozwie, tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, nocnych, za czas dyżurów oraz ryczałtu z tytułu noclegów.

Strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w toku postępowania dowody z dokumentów, w tym opinię biegłego księgowego z zakresu rachunkowości wraz z opinią uzupełniającą, zeznania świadków A. P. i M. H. oraz na dowodzie z przesłuchania stron.

Opinię biegłego sądowego z zakresu księgowości M. L. Sąd ocenił jako rzetelną, wyczerpującą i w pełni zasługującą na walor pełnowartościowego dowodu w sprawie. Sąd w pełni podzielił wnioski zawarte w opiniach z uwagi na fakt, iż są one słuszne i poparte przekonującym uzasadnieniem. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Szczecinie, w wyroku z dnia 17 grudnia 2013 r., opinia biegłych ma na celu ułatwienie sądowi należytą ocenę zebranego materiału dowodowego wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne (sygn. akt III AUa 339/13, opubl. LEX nr 1448599).

Odnosząc się z kolei do dowodu z zeznań świadków to zdaniem Sądu, zarówno zeznania świadka A. P. jak i M. H., zasługiwały w pełni na uwzględnienie, albowiem jasno, spójne i logiczne korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym sprawy.

Zeznaniom powodów E. S. i P. S. Sąd dał wiarę w części w której znajdowała potwierdzenie w innych dowodach, w szczególności w zeznaniach świadków i nieosobowym materiale dowodowym. Sąd nie uwzględnił zeznań powodów w zakresie w jakim utrzymywali, że kwota 40 euro przysługiwała wyłącznie na pokrycie należności związanych z dietą i nie należy utożsamiać jej z należnością ryczałtów za noclegi.

Zeznania przesłuchanej w charakterze strony pozwanej D. C. Sąd uznał za wiarygodne i miarodajne dla ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

W pierwszej kolejności, odnosząc się do roszczenia powodów w zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, w tym dodatku za pracę w godzinach nocnych i dyżury, Sąd uznał, że jako takie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Przede wszystkim wskazać należy, że zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. W sprawach z powództwa pracownika o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, porze nocnej oraz dyżury ciężar udowodnienia faktów spoczywa na powodzie.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, powodowie byli zatrudnieni u strony pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. (powód P. S. od 2 września 2011 r., powódka E. S. od 17 września 2011 r.) - na stanowisku kierowców ciągników siodłowych w transporcie zagranicznym.

W związku z tym, do czasu pracy powodów odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U. Nr 92, poz. 879 ze zm.). Zgodnie z art. 6 ust. 1 powołanej ustawy, czasem pracy kierowcy jest czas od rozpoczęcia do zakończenia pracy, która obejmuje wszystkie czynności związane z wykonywaniem przewozu drogowego, w szczególności: 1) prowadzenie pojazdu; 2) załadowywanie i rozładowywanie oraz nadzór nad załadunkiem i wyładunkiem; 3) nadzór oraz pomoc osobom wsiadającym i wysiadającym; 4) czynności spedycyjne; 5) obsługę codzienną pojazdów i przyczep; 6) inne prace podejmowane w celu wykonania zadania służbowego lub zapewnienia bezpieczeństwa osób, pojazdu i rzeczy; 7) niezbędne formalności administracyjne; 8) utrzymanie pojazdu w czystości. W myśl ust 2., czasem pracy kierowcy jest również czas poza przyjętym rozkładem czasu pracy, w którym kierowca pozostaje na stanowisku pracy kierowcy w gotowości do wykonywania pracy, w szczególności podczas oczekiwania na załadunek lub rozładunek, których przewidywany czas trwania nie jest znany kierowcy przed wyjazdem albo przed rozpoczęciem danego okresu. Do czasu pracy kierowcy wlicza się przerwę w pracy trwającą 15 minut, którą pracodawca jest obowiązany wprowadzić, jeżeli dobowy wymiar czasu pracy kierowcy wynosi co najmniej 6 godzin (ust. 3)

Powodowie wskazywali, iż w okresie od 1 lutego do 30 listopada 2013 r. wykonywali pracę kilkanaście godzin dziennie, przy czym czas ich pracy przekraczał dobową oraz tygodniową normę czasu pracy, za które nie otrzymali należnego im wynagrodzenia. Ponadto, zdaniem powodów, mając na uwadze okres ich zatrudnienia oraz fakt, że nieprzerwanie świadczyli pracę, należy przyjąć, że u strony pozwanej obowiązywał jednomiesięczny okres rozliczeniowy.

Przede wszystkim należy wskazać, że kwestia dopuszczalnej długości okresów rozliczeniowych, które mogą być stosowane wobec kierowców zatrudnionych w systemie równoważnym została uregulowana w art. 15 ustawy wspomnianej już ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców. Zgodnie z powołaną normą podstawowy, miesięczny okres rozliczeniowy może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych okolicznościach do 3 miesięcy. Jedynie w przypadku prac uzależnionych od pory roku lub warunków atmosferycznych można wydłużyć ten okres do 4 miesięcy.

Jak wynika z zabranego w sprawie materiału dowodowego, w związku z zatrudnieniem, w dniu 31 sierpnia 2011 r. powodowie podpisali oświadczenie, że zapoznali się z treścią obowiązujących u strony pozwanej aktów wewnętrznych, akceptują ich treść i zobowiązują się do przestrzegania przepisów w nich zawartych. Dołączony do akt postępowania Regulamin Pracy został ustalony w dniu 4 lipca 2012 r. (a więc już po zawarciu umowy o pracę pomiędzy stronami) i wchodził w życie po upływie 2 tygodni od podania go do wiadomości pracowników poprzez wywieszenie go na tablicy ogłoszeń. Wskazany Regulamin uchylał w całości Regulamin Pracy z dnia 1 sierpnia 2010 r. Należy zauważyć, że w § 19 odnoszącym się do czasu pracy kierowców, w pkt 4 pracodawca wskazał, iż „czas pracy kierowcy nie może przekroczyć 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 na dobę w przeciętnym pięciodniowym tygodniu pracy, w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy, z zastrzeżeniem sytuacji, gdy w stosunku do kierowców Pracodawca wprowadził system równoważnego czasu pracy”. W § 20 pozwany wskazał, iż „pracowników zatrudnionych na stanowisku kierowca pojazdów ciężarowych obowiązuje system równoważnego czasu pracy”. Z kolei w § 28 wskazano, że „ustala się 4 – miesięczny okres rozliczeniowy”.

Kodeks pracy, z zastrzeżeniem art. 129 § 2, co do zasady przewiduje miesięczny okres rozliczeniowy, w którym powinna być zbilansowana przeciętna tygodniowa norma czasu pracy. Zgodnie z § 2 i 3 komentowanego artykułu, w szczególnie uzasadnionych przypadkach okres rozliczeniowy może być wydłużony do trzech miesięcy, przy pracach uzależnionych od pory roku lub warunków atmosferycznych – nawet do czterech miesięcy. Normując równoważny czas pracy, ustawodawca posłużył się zwrotami niedookreślonymi. O ile łatwiej jest ustalić krąg prac uzależnionych od warunków atmosferycznych lub pory roku, ponieważ chodzi tu o prace bezpośrednio powiązane z tymi okolicznościami (np. prace robotnika rolnego, pracownika zatrudnionego na statkach wycieczkowych żeglugi śródlądowej), o tyle znacznie trudniejsze jest wypełnienie treści klauzuli generalnej szczególnie uzasadnionego przypadku. Wypada wskazać, że o tym, czy zachodzą te przypadki, czy też nie, decydują podmioty ustanawiające wydłużony okres rozliczeniowy, przy czym powinny kierować się dodatkowymi przesłanki, niż te, które same w sobie przemawiają za wprowadzeniem

równoważnego czasu pracy. Te szczególnie uzasadnione przypadki mogą wynikać np. z wymagań technicznych lub organizacyjnych procesu pracy.

Tym samym, trudno zgodzić się ze stanowiskiem powodów, że strona pozwana nie była uprawniona do ustalania 4 miesięcznego okresu rozliczeniowego, albowiem jest on sprzeczny z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, a nadto zakłada mniej korzystny dla pracowników okres rozliczeniowy.

Skoro ustawodawca stwarza możliwość przedłużenia okresu rozliczeniowego, a w ocenie pracodawcy taki system rozliczeń istotnie wpłynie na ujednoczenie zarobków jak i wysokości kwotowej diet, to zdaniem Sądu nie można twierdzić, że taki system jest niezgodny z prawem a pracodawca nie jest uprawniony do jego wprowadzenia. Przesłuchiwana w charakterze strony pozwanej D. C. wyjaśniła, że strona pozwana wprowadziła 4 miesięczny okres rozliczeniowy, uwzględniając w tym zakresie specyfikę zamówień oraz sezonowość produktów.

Poza tym, zauważyć należy, że pozwany pracodawca, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 104³ k.p., umożliwił pracownikom zapoznanie się z treścią Regulaminu Pracy. W interesie powodów leżało aby dokładnie zapoznali się z treści przedstawionego im aktu wewnętrznego a jeżeli to zaniedbali muszą ponieść ryzyko swojej niewiedzy.

W związku z powyższym, mając na uwadze przedstawione okoliczności a przede wszystkim § 28 Regulaminu Pracy, należy przyjąć, że u strony pozwanej obowiązywał 4 miesięczny okres rozliczeniowy.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy, czas pracy kierowcy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy, w przyjętym okresie rozliczeniowym nie przekraczającym 4 miesięcy, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 1 i 3-5.

Z kolei, zgodnie z art. 151 § 1 k.p., praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych. Jak stanowi art. 151¹ § 1k.p., za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia przysługuje dodatek w wysokości: (1) 100 % wynagrodzenia – za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających: w nocy, w niedzielę i święta niebędących dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy; (2) 50 % wynagrodzenia – za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt 1.

Szczegółowe zasady wynagradzania pracowników u strony pozwanej zostały określone w Regulaminie Wynagradzania z dnia 14 lipca 2010 r. Jak już była o tym mowa w niniejszych rozważaniach, powodowie zostali zapoznani z treścią tego aktu, zaakceptowali jego postanowienia i zobowiązali się do przestrzegania jego postanowień. Zgodnie z 4, wynagrodzenie obejmowało ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych, w godzinach nocnych i dyżury; za pracę w godzinach nadliczbowych wypłacano ryczałt obejmujący rozliczenie za 10 godzin w miesiącu; za pracę w godzinach nocnych ryczałt obejmujący rozliczenie za 10 godzin w miesiącu a za dyżury ryczałt obejmujący rozliczenie za 15 godzin w miesiącu.

W związku z tym, zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, że powodowie mieli świadomość, że otrzymują wynagrodzenie powiększone o ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych, ryczałt tytułem dodatku do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej oraz ryczałt za dyżury. Zauważyć należy, że w istocie pełnomocnik powodów nie kwestionował, że ryczałt za godziny nadliczbowe był wypłacany w trakcie świadczenia pracy.

W tym zakresie, Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego z zakresu finansów, a przede wszystkim na opinii uzupełniającej sporządzonej na skutek zastrzeżeń powodów do opinii podstawowej, wniesionych pismem procesowym z dnia 22 września 2015 r.

W oparciu o tarczki tachografów oraz kartę kierowcy (powódki) biegły sporządził opinię wyliczając rzeczywisty czas pracy powodów oraz należne z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej wynagrodzenie za pracę oraz

diety z tytułu podróży służbowych i ryczałt za nocleg. Z uwagi na fakt, że powód P. S. nie przedłożył do akt sprawy karty kierowcy ani żadnych dokumentów stanowiących ewidencję czasu pracy a pracował w brygadzie z powódką jak wskazał biegły, do analizy wykorzystał zapisy na karcie E. S..

Powodowie zakwestionowali wyliczenia biegłego w zakresie wynagrodzenia w godzinach nadliczbowych, zawarte w opinii z dnia 10 sierpnia 2015 r. i w piśmie procesowym wniesionym w dniu 24 września 2015 r. złożyli pisemne zastrzeżenia, wskazując, że z zestawień „Wyплаты pracownika w okresie od 1 marca 2013 r. do 30 listopada 2013 r.” wynika jednoznacznie, że żadne ryczałty nie były powodom wypłacane. Wypłacone zostało zaś wynagrodzenie podstawowe w wysokości obowiązującego we wskazanym okresie minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W opinii uzupełniającej biegły sądowy po ponownej analizie naliczanych i wypłacanych składników wynagrodzenia dokonał korekty ustaleń zawartych w opinii z dnia 10 sierpnia 2015 r., wskazując, że w dotychczasowych ustaleniach nie przeprowadził analizy dotyczącej warunku uzyskania wynagrodzenia w jego minimalnej wysokości. Biegły wskazał, że w okresie od 1 września 2013 r. do 30 listopada 2013 r. oboje powodowie otrzymywali zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 1.800,00 zł brutto miesięcznie. Przy uwzględnieniu wysokości wynagrodzenia minimalnego wynoszącego 1.600,00 zł brutto miesięcznie, wypłacone zryczałtowane składniki wynagrodzenia stanowiły wartość 200,00 brutto miesięcznie. W związku z tym, że pozostała po uwzględnieniu wynagrodzenia minimalnego kwota nie obejmowała całości należności ryczałtowych należnych zgodnie z § 4 Regulaminu Wynagradzania a jedynie 71, 2 % sumy tych składników biegły przyjął do ustaleń wartości proporcjonalnie: - ryczałt za godziny nadliczbowe 135, 59 zł (71, 2% z 190,48 zł); - ryczałt za pracę w porze nocnej 13, 56 zł (71, 2% z 19,05 zł); - ryczałt za dyżury 50, 85 zł (71, 2% z 71,43 zł).

Ze skorygowanych wyliczeń dokonanych przez biegłego sądowego w opinii uzupełniającej wynika, że za okres od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. powódce E. S. przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokości 371, 92 zł, wynagrodzenie z tytułu dyżurów w kwocie 3.756, 72 zł oraz wynagrodzenie tytułem dodatku za pracę w porze nocnej 154, 59 zł, łącznie **4.283, 33 zł**.

Z kolei P. S. za okres od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokości 191, 34 zł brutto, wynagrodzenie z tytułu dyżurów w kwocie 3.810, 54 zł oraz wynagrodzenie tytułem dodatku za pracę w porze nocnej 188, 25 zł, łącznie **4.190, 13 zł**.

Sąd przyjął ze własne wnioski zawarte w opinii uzupełniającej biegłego sądowego z dnia 6 listopada 2015 r.

Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń powodów wniesionych do opinii uzupełniającej, albowiem uznał, że stanowią jedynie polemikę z wnioskami biegłego i stanowią jedynie wyraz niezadowolenia powodów z treści opinii. Kwestia zasadności wprowadzenia przez pozwanego pracodawcę 4 miesięcznego okresu rozliczeniowego została już wyjaśniona w niniejszych rozważaniach a zatem nie ma potrzeby ponownego rozważania tego zarzutu. Z kolei kwestia ryczałtu za diety zostanie omówiona poniżej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził na rzecz powódki E. S. kwotę 4 283, 33 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od lutego 2013 r. do listopada 2013 r. (punkt I sentencji wyroku) a na rzecz powoda P. S. kwotę 4190, 13 zł brutto (punkt III sentencji wyroku).

O odsetkach - zgodnie z tezą 1 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2008 r., roszczenie o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych staje się wymagalne (art. 291 § 1 k.p.) w dniu, w którym powinno nastąpić rozliczenie czasu pracy po upływie przyjętego okresu rozliczeniowego (sygn. akt I PK 35/08, opubl. OSNP 2010, nr 1-2, poz. 8)

Roszczenie powodów w zakresie ryczałtu za noclegi za okres od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. podlegało uwzględnieniu jedynie w części.

Przed wszystkim wskazać należy, że zgodnie z obowiązującym stanowiskiem judykatury, kierowcom należą się ryczałty za noclegi, nawet jeżeli noclegi te odbywają się w kabinie samochodu ciężarowego.

Zgodnie z art. 21 a ustawy o czasie pracy kierowców, kierowcy w podróży służbowej, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalane na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3-5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Podstawą prawną żądania ryczałtu za nocleg jest art. 77⁵ k.p., zgodnie z którym, pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową.

W myśl § 4, postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2.

Na podstawie upoważnienia z art. 77⁵ § 2 k.p., Minister Pracy i Polityki Społecznej wydał dnia 29 stycznia 2013 r. rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167). W odniesieniu do powodów (zatrudnionych u innych pracodawców niż państwowych i samorządowych jednostek budżetowych) przewiduje dwa sposoby ich uprawnień związanych z podróżą służbową: po pierwsze, w aktach określonych w art. 77⁵ § 4 dieta nie może być niższa niż ustalona dla pracowników sfery budżetowej, po drugie jeżeli te akty nie zawierają postanowień dotyczących zwrotu kosztów podróży służbowej, zastosowanie znajdują przepisy dotyczące pracowników sfery budżetowej (art. 77⁵ § 5). Jak przyjął Sąd Najwyższy w tezie wyroku z dnia 10 stycznia 2007 r., dieta z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju przyjęta w regulaminie wynagradzania obowiązującym u prywatnego pracodawcy może być równa diecie z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju ustalonej w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw pracy dla pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej (sygn. akt III PK 90/06, opubl. OSNP 2008/11-12/155).

W toku postępowania powodowie konsekwentnie utrzymywali, że nie należy utożsamiać wypłacanej na ich rzecz kwoty 40 euro miesięcznie z tytułu diet z należnościami ryczałtu za noclegi. Zdaniem powodów pozwany pracodawca nie zapewniał im bezpłatnego noclegu, w związku z tym nocowali w kabinie samochodów ciężarowych, którymi podróżowali. Powodowie domagali się zasądzenia na rzecz każdego z nich kwoty 20. 396, 39 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem zaległych ryczałtów za noclegi.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że twierdzenia powodów, jakoby kwota 40 euro miesięcznie nie obejmowała ryczałtów za noclegi na zasługują na uwzględnienie. Zauważyć należy, że wszyscy kierowcy zatrudnieni u pozwanego, w tym powodowie, oprócz wynagrodzenia zasadniczego określonego w umowie o pracę, otrzymywali co miesiąc należne im diety oraz ryczałty za noclegi według stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Jak wynika bowiem, z § 3 ust. 1 zawartych umów o pracę, „w przypadku świadczenia przez pracownika pracy poza miejscem wykonywania pracy pracownikowi przysługuje dieta w kwocie 40 euro dobowo”. Jakie należności składają się na kwotę 40 euro pozwany pracodawca wyraźnie zdefiniował w aneksie do przedmiotowych umowy o pracę, z którym powodowie mieli możliwość zapoznania się w dniu 1 sierpnia 2013 r. W § 3 wskazano, że „w przypadku świadczenia przez pracownika pracy poza miejscem wykonywania pracy, w ramach polecenia wyjazdu służbowego pracownikowi przysługuje zwrot kosztów pobytu za granicą, na które składa się: dieta na pokrycie kosztów żywienia i inne drobne wydatki w wysokości 15 euro dobowo i ryczałt za nocleg w wysokości 25 euro bez względu na kraj delegowania. W szczególnych przypadkach, indywidualnie uzasadnionych w stosunku do konkretnego pobytu zagranicznego pracodawca może uznaniowo przyznać wyższe kwoty zwrotu kosztów pobytu za granicą, odpowiednio maksymalnie 15 euro tytułem diety oraz 30 euro tytułem ryczałtu za noclegi. Poza tym, wyodrębnienie kwoty ryczałtów za diety i noclegi zostało zawarte w § 9 Regulaminu Wynagradzania, zgodnie z którym, należności pracowników z tytułu podróży służbowych uregulowane są w umowie o pracę. Pracownik otrzymuje ryczałtowo stawkę diety w

wysokości 40 euro za każdy dzień pobytu poza granicami Polski. Ryczałt obejmuje 25 euro za nocleg i 15 euro za wyżywianie.

Zdaniem Sądu, powodowie najwyraźniej nie zrozumieli treści przedstawionych im dokumentów i stąd błędnie interpretują pojęcie „diety”. Świadek A. P. jasno i logicznie wskazała, że aneks z dnia 1 sierpnia 2013 r. został wprowadzonych w celu wyjaśnienia pracownikom jakie należności wchodzi w skład kwoty 40 euro i usunięcia powstałych na tym tle problemów interpretacyjnych. Poza tym, zapis w umowie o pracę „dieta” najpewniej wynika z próby uproszczenia przez stronę pozwaną rozliczeń z kierowcami, przy czym nie ulga wątpliwości, że pracownicy, w tym powodowie, mieli pełną świadomość jakie wynagrodzenia otrzymują. Zarówno świadek A. P. jak i M. H. wskazali, że kwota 40 euro została w całości wypłacona na rzecz powodów.

Ponadto, Sąd uwzględnił okoliczność, że powodowie nigdy nie zgłaszali roszczeń z tytułu podróży służbowych a zapisów zawartych w umowie i regulaminie wynagradzania nigdy nie podważali i nie próbowali kwestionować.

Zdaniem Sądu, mając na uwadze powyższe, brak jest podstaw do uznania, że pod pojęciem „dieta” mieściło się wyłącznie świadczenie na wyżywienie i drobne wydatki. Takie stanowisko jest nie tylko sprzeczne z treścią obowiązujących u strony pozwanej aktów wewnętrznych jak i z zasadami logicznego myślenia. Jeżeli we wskazanym aneksie widnieje zapis, że kwota 40 euro obejmuje ryczałt za diety i ryczały za noclegi a ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powodowie otrzymywali kwotę 40 euro to wbrew logice byłoby uznanie, że pracodawca nie rekompensował powodom noclegów w kabinie pojazdów, którymi podróżowali.

Nie mniej jednak, rację należy przyznać powodom, że nocleg w kabinie nie umożliwia normalnego odpoczynku i nie spełnia warunków „bezpłatnego noclegu”.

Sąd podziela stanowisko zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., w którym wskazano, że umożliwienie kierowcy spania w kabinie samochodu nie stanowi zapewnienia pracownikowi bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.) (sygn. akt I 230/07, opubl. OSNP 2009/13-14/176). Stanowisko orzecznictwa jest obecnie w tym zakresie jednolite, zarówno jeśli chodzi o Sąd Najwyższy, jak i sądy powszechne.

W uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. II PZP 1/14, Sąd Najwyższy wskazał, iż zapewnienie pracownikowi - kierowcy samochodu ciężarowego odpowiedniego miejsca do spania w kabinie tego pojazdu podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.), co powoduje, że pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu na warunkach i w wysokości określonych w § 9 ust. 1-3 tego rozporządzenia albo na korzystniejszych warunkach i wysokości, określonych w umowie o pracę, układzie zbiorowym pracy lub innych, opubl. LEX nr 1469181.

Bazując na opinii biegłego sądowego z zakresu finansów Sąd ustalił, że w okresie od 1 lutego 2013 r. do 30 listopada 2013 r. powodowie przebywali w podróży służbowych łącznie 192 dni.

Na podstawie zestawienia dołączonego do akt sprawy przez stronę pozwaną (k.110) biegły ustalił, że pozwany pracodawca wypłacił na rzecz powodów ryczały za 197,5 noclegów, co w przeliczeniu stanowiło wartość 20.875, 68 zł. Biegły wskazał, że pliki „rozliczenie szczegółowe podróży służbowej” zostały zakwestionowane przez stronę pozwaną, która w odpowiedzi na pozew wskazała, że ww. dokument zawiera błędy a dane w nim zawarte nie są w żaden sposób weryfikowalne. Z kolei płyta DVD + R, na której znajdować się miały pliki stanowiące podstawę do sporządzenia „zryczałtowanych kosztów pobytu za granicą” oraz „miesięcznej karty pracy” nie dotyczyły powodów, zatem zostały przez biegłego pominięte. Jak podał biegły, sporządził raport z zapisu karty kierowcy pn. „Raport zarejestrowanych

miejsce” – załącznik 8 oraz zestawienie ilości i wartości ryczałtów za noclegi, jakie mogłyby przysługiwać powodce w okresie objętym roszczeniem. Biegły wskazał, że strona pozwana wypłacała powodowi należności z tytułu diet. W związku z tym, że należności z tytułu diet i należności za ryczałty za noclegi dotyczą tych samych podróży służbowych, biegły zastosował dla celów niniejszej opinii przeliczenie kursowe walut zgodnego z rozliczeniem przedstawionym przez stronę pozwaną, tj. z dnia poprzedzającego ostatni dzień danego miesiąca.

Z wyliczeń biegłego wynika, że za okres objęty sporem powodce przysługiwałyby ryczałty za noclegi o łącznej wartości 27.807,01 zł. Przy przyjęciu, że strona pozwana wypłacała powodce ryczałty za noclegi w kwocie 25 euro za nocleg, do ewentualnej wypłaty, jako wyrównanie, pozostaje kwota w wysokości 6.931, 33 zł. W związku z tym, że oboje powodowie odbywali podróże służbowe razem, pracując w dwuosobowej ekipie, wartość należności z tytułu ryczałtów za noclegi, jakie przysługiwałyby powodowi P. S., jest identyczna jak dla powódki.

Mając na uwadze fachowość i rzetelność opinii biegłego, Sąd zasądził na rzecz każdego z powodów kwotę 6 931, 33 zł tytułem ryczałtu za noclegi za okres od lutego 2013 r. do listopada 2013 r. (punkt II i IV sentencji wyroku).

W dalszym zakresie, co do dalszych kwot Sąd oddalił powództwo (punkt V sentencji wyroku).

O kosztach sądowych Sąd orzekł zgodnie z treścią art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594) mając na uwadze fakt, że powodowie, jako pracownicy, byli zwolnieni od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej i ponoszenia wydatków. Sąd na podstawie art. 113 powołanej ustawy, kosztami sądowymi obciążył stronę pozwaną, na które składały się opłata sądowa od pozwów w części od oddalonych powództw oraz wydatki na wynagrodzenie biegłych 1007 zł łącznie 2127, 00 zł. (punkt VI sentencji wyroku).

Mając na uwadze końcowy wynik sprawy i częściowe uwzględnienie roszczeń powodów, Sąd na zasadzie art. 100 k.p.c. zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu (punkt VII sentencji wyroku).

W myśl art. 477² k.p.c., orzeczono rygor natychmiastowej wykonalności wyrokowi w punkcie I i III, w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia powodów, tj. do kwoty 1733,00 zł brutto i 1800 zł brutto (punkt VIII i IX sentencji wyroku).

W związku z powyższym Sąd orzekł jak na wstępie.